

فی العاصم
العاصم قندهار
تغریب اعیان
بکن ان کون الراء
فی عبارت این
مؤلف
مجانا

فقد وفات را نتیجه تسویل و سدا قبک ترکمان دینند و اقبک بدکانی برشم ازین ترکمانی یک چشم بود و اولی
لَبَّ عَيْنَهُ سَوَاءٌ مَوْلَعٌ بایقاد نایره ظلم و امتساف و حریص بر تحریک عوهر شر و احجاف مولدا و از رسایق
بخارا و بعد قضا آنکه سالها چون مشکو باطل مهمل بود درین نزدیکی نسیم آریاشی بشام متوطنان خواست پیوست و جرم
انتعاشی بجام آن ناکان رسید بواسطه روایت نفس این ظالم چون کعبه مظلم گشت هر چه الْعَصْبِيَّةُ مِنَ الدِّينِ وَحُبُّ
الْوَطَنِ وَالْإِيمَانِ عَزِيزٌ بِهِ هَلْ شَرِيفٌ دَرِيشَانْ مَسْقُطُ الرَّئِيسِ دینا عهد خود چینی مساعی بود بیت فرزند خان
ریش پدر کبر و استلا نسل شجره دست با در کتخت راست گفته اند که تجا نویسته طایفه در تحصیل مطلوب امیدها
و صرف کردن عمر بر جوینده و بال اول مغفلی که تخم در شوره زمین پاشد و با دراک ربع مستظلم باشد و دم بی سعادت که بر آذخا
و استگنا حریصی غالب دارد و خود و دوستان از منافع آن محروم گذارد و ستم نادانی که از نسیم حاصل بد که هر طمع
و فاو گذارد و حقوق بند و توقع حسن مجازات کند بیت زبده اصل چشم بی داشتن بود خاک در دیده انباشتن
در شهر سینه اربع و تسعین و شمانه چو با دقیان و برتبان در آمدند و آتش غضب بر افروختند و می زدند و
و میکند و میوخت تا دیناری زد و کین غله بر بقایا متوطنان میدهند بجز و شکنجه و قتل و کمال میدند چنانچه هیچ باقی
نماند از معلوم و معروفش و ساز و سلب و فی المثل قد سلب من سلبت با هفت سال متوالی آن رباع از مکان عالی
ماند و کفاف از اصناف حیوان عاری و برین منوال بود تا قید و حکم فرمود مسعود بیک بن یواج که طالع و قابش
چون نام خود و پدر مسعود و محمود بود و آثار و مساعی ایشان در اشارت معالم و معالی جریبین روزگار مسطور بخارا و قندهار
رفت و از اطراف متفرقا از اسمالت مرده شرح کرد و مناهل احوال پیا پیا از شوائب و نواب زمان تصنیف کرد و این امر
و منازل مبارک که صفت این است شعر لک یا منازل فی القلوب منازل افضیلت و هدیة منک او ابل بانک تنبیه
امال ترک و تاجیک گشت و مقصد طوائف از دور و نزدیک و روز بروز ما و بهر روزی و سبب روزی تعاقب کرد و افراد
و راحت از رعیت توزی و مال اندوزی ترا و ف نمود و الحال هذین تا امروز مراجع ما و آراء التمهیر اربع است و عرض
این روشنا فرو و کس سخند سمر قند بغال همون و اخر سعد بمرگشته در مناب غابات و آب عین الحیوة از حیوان و کترین شهرا
طوائف اعم در آنجا مجتمع و ارباب آن بصنوف تعلمات متمتع زمین از صلوات الفاظ شکر سخنان قند ریز و هوا معطرش چون
زلف جانان باد صبا جان آویز بیت خوبان سنی قد سرفت که بزم یارب که چه خورشید رخ و زهره و شاند غایتش
و ساعه کس و چاک صفتانند سیمین بر و فرغان بر و اخلاق خوشانند چون لب بکشایند زبانی که بر بایند چون رخ بنایند
نفر که شان اند و بخارا تا هست مجمع نما بر طوائف و منبع زلال لطایف و منحصر کمال بلاغت و کارخانه کسوت فصاحت
بوده ارباب سیوف و اقلام بار و عت و طلاق و ربان شوف و جمال بدلاف و لباف بخارا اهل الروض
الذی لورعینه یجتب عن قلبی بذک بخارا و این حکایت در تواریخ مسطور است و پیش ارباب قبح مشهور

دشمن

تعریف بخارا

دوازدهم

که چون امیر نصر ابن احمد التامانی سقی الله ثریته بر باغ خراسان در آمد صفحت عرصه و زینت رقعده و متفرجات اماکن و شرف
 ساکن را یکوی پسندید و بآب و هوا آنجا مستروح و مستیج شد در صیف و خریف و شایا قامت نرود تا وی درت مختار
 خاطر و زانند ما و امر او کا قاع کرات و کلات فرزد و میان طابع بطرف مستغرق بخارا و عراض فردوس
 آن غالب گشت دست شوق ایران قدیم کریان جا زاناب واد و ساقی محبت بمهر را از دیده می ناب شعر و لؤلؤ
 هوای الاوطان ما حن نازح و لؤلؤ لالی الاحباب ما ان معر در سواد شب شمع صفت در کد از بود و به سمنام
 انغی رتبا شیر صبح با باد صبا درین راز و با خاطر کاتب هم آواز بیت در صبح که کاروان جان میکند و هر باد که بر که
 فغان میکند و کوی که نسیم نس از روضه قدس بر سر سله حور جان می گذرد رسول عاشقان پیش معشوقان همه این شعر مستطاب
 انت و کبلی انبم الصبا فی کم خدی ففغم الویکله و عریضه متمنی مشتاقان همیشه این خطاب
 مؤلفه سرب الفناهل من مخرجناحه لعلی المن قد هوبت اظهر کوی رساله الحنین الی الاوطان را از لغات
 خواطر ایشان فر هم آورده بودند و از ابیات فراقی آن مجوران و عد و رباب فروش و مال اکتساب کرده کا بی شعر
 جرباد قالی برکت را در آرزوی اخبار و استخبار موافق آمده بیت اگر نسیم سحر که بدستان قدیم سلام من بر شا
 جواب باز آرد ز شوق در جگرم تهیت بشا بروی کار من خسته آب باز آرد سوال این شب محنت پیش دیده من بیرون بر و خبر
 ز آفتاب باز آرد بر و مجلس ایران فغان بالاسن و ان نوازش خنک و رباب باز آرد و ساعتی این ابیات در تکرار احباب و ترویج از سبب
 نرود مؤلفه فغانز یا بخدا و من حل بالیحی و قل لجد عیندنا ان بود دعا و لیس عشیان الحی و راجع علیک
 لکن خل عینک ننگ و غمیه با تغان پیش رود کی شاعر که مودح خاص سلطان بود شفاعت کردند و زراعت نمود تا بانسانه شعر
 مخمرک سلسله عزیمت پادشاه کرد و بران شرط چند هزار دیار زر را مقبل شدند و او آرزای هم در خراسان متکفل
 رود کی این قصیده را بانث و انشا و رسانید بیت به جوی مولیان آید همی بوی یار مهربان آید همی رکت آید
 وان در شنباه او ریز پایم پریشان آید همی آورده اند که سلطان بی تهنیه اسباب گفت از مجلس نشا و این ابیات
 برشت با پیراهنی کجا چنانچه جا و داران موز و در این خاص را بعد از قطع کیت فرسنگ راه سلطان رسانیدند و سبب
 الفاظ این ابیات معرست از لغت عرب و در عینه شوق و طرب و مین بر سهولت معنی و وضوح مطلب طابع رهنما
 و ملازم افتاد و طار بجناح الشهرة فكانت منقوش علی الحین الزهراء و بیشتر تخمین و تحسیر ارباب عصر معدود
 از باب نقد در حالت تعلیق این ذکر بعضی ایران مجاهد آرزای الهام و مجارات را اقراح کردند بر حسب الامور
 این ابیات هر چند از انبات فصائل ابیات اند در مدیح صاحب دیوان ممالک شمس الدین جوینی نظم شده و چون
 در زمان حیات آن صاحب قران مؤلف این بدایع از سعادت مثل حضرتش محروم افتاد این قصیده بر روی
 او که المؤمن حقی الذاریت انشا میکند با تمیذ که تمیز این دو قصیده طبع نقاد و خاطر نقاد خداوندان فضل باشد

القطا

دعد

بفتح ال صمد

نام زینت از شایسته

محبوبان عرب که عاشق

رباب و علی الذمام سوزش

آن شغول بود چنانچه از وی گفته

حال من بسند ز حال دیگران بود

حال ده ای تبر باشد چو باشی با

و سوزید یعنی خواهر سلطان سادگی را

و چون دمد از هوا گاه

سودی با

چون و این قصیده

غنیه عدا

احوال شمس الدین کرت

بیت لمؤلف
 خوشتر از مشکشان آید همی
 راله مر وارید سان آید همی
 کاروان در کاروان آید همی
 بوستان چون آسمان آید همی
 بوی لعل و لسان آید همی
 پیش من امن گشان آید همی
 و اسکت ناخوانده دوران آید
 راحت در روح روان آید همی
 آفت در یادگان آید همی
 کاجوی و کامران آید همی
 بادجوی مویسان آید همی

باد مسکت افشان وزان آید همی
 زاتش کل ای که خاکش آزه با
 زخم سازد ناسی مرغ و سحر با
 بود بان و بوی کل در خمی
 وز درخش روشن کاه چو
 چشم شادی مجید یارب کمر
 شمع و شش میوزم و یادش
 کرد و نماید مبد من زیار
 آنکه باناش که ناجا وید با
 در پناه بخشش و بخشایش
 این سخن کز آرزوش خلد را

بوی کل پیو بد جان آید همی
 آسباروی جهان آید همی
 از نوای او توان آید همی
 کشتیم را باد بان آید همی
 آسمان چون بوستان آید همی
 یارم آن نامهربان آید همی
 چون زبان بر زبان آید همی
 اسکت من باری روان آید همی
 نام دشمن بی نشان آید همی
 عالمی سپرد جوان آید همی
 آسب کو در دوران آید همی

در سپیده دم نسیم مسکت بید
 از برای دست و کوش کجبان
 از بغش و لاله سوی بوستان
 از فروغ لاله هر شب وقت شام
 مغز جان آسوده مسک کرده
 حبیب کیتی غم برین شدن کجا
 صبر چون خوابم کز یزد از نرم
 مهر او چون مح و ستور جهان
 آنکه بادست کمر بارش
 بخت بیدارش بکام دوستان
 کز شنیدی رود کی کفشتی

مقصود این شو کلام هر چند چون حشو لوزنج افتاد است که امر و طلب و ماوراء النهر از نرس

بست دارد بهر و مضمون است از نکبات و پرو نامون از نظریان تهر و در تحت ملک پادشاهزاده قدوست در باب آن مقفید
 او نسیم صبا بی جواز ناله حدش بر رخ غنچه نمی درود و بلبل از نسیم عار تا پیش سودای عشق کل نمی پرو ذکر ملک
 شمس الدین محمد کرت مروی بزرگ تمت صاحب بخت بود و فرعون لواب تو عمل است جامعاً بنی آدبی
 البیان و البنان فایزاً بالفدح المعلق من اللسان و اللسان صاجاً للکتاب و الکتاب ساکناً للجوارس
 المسانید و المراب و فار ساعلی مناکب الجوز المثل المرایک لمؤلفها و اذا اهتر لیتدی کان بجراً
 و اذا اهتر لولو غا کان فضلاً و اذا الارض اظلت کان همماً و اذا الارض اظلت کان قیلاً
 در عهد سلاطین غور و در عهد امیر سمنسار ان محدود بود با حطی محمد و دو چشمی نامحدود و انما قریب است با سلطان شهاب
 الدین که سر بخت را با سلطان محمد خوارزمشاه فرو می آورد و در مستجاب جلوس مسکوقا آن چون میان او و اولاد جغانای
 اسباب منافرت متوار شد و سکول منادات متعاقب یا سون مسکو که لب صلبی جغانای بود بر غزم مقابلت مجتهد
 گشت مسکوقا آن شکری را بفرستاد که قراع جکت را سماع چکت پذیرا شد و حدید را حریر و فولاد و شمشیر و پیش
 راله بیگان غنچه کرد و دیده را سپهر ساخته و سر پیش مغز چون زکس با فسر است شعور و لله جیش کالجضم عفتله علی
 رفیف لاولی ما صنی العریضه پیش از آنکه دشمن شام خورد بر ایشان خون شام چاشت شوند بعد از ابراق دما و از حق اردو
 یا سون مسکورا دستگیر کرد و پیش با نوز ساد در ایحال ملک شمس الدین محمد کرت جموس بود عرصه ملک مسکوقا آن را از زود حاکم

خصوم خالی یافت بندگی حضرت شافت یرلیمی که در عهد پادشاه کبیری سنان چکنیرخان نهاد یافته بود بشرف عرض رسانیده فرامود
 که در مفتوح خروج بی داعیه ترغیب و واسطه ترهیب چکنیرخان آردغ میمون اورا از سر خلاص کویح داده ایم و سر بر استن
 مطاوعت نهاده و خیار شمر و خوراکه سستان اسم جنس آنت ما را دانسته اگر فاقان مقرر فرماید تا زکی شرایط نیکت به
 رعایت پیوند مکتوفان در شمال او محال رشد شاست تفرس کرد بر مقتضی آن احکام مهضار ایریغ و با آنکه سر شیر داده و
 و نیز در چند قصبات دیگر از آن نواحی دیان مصاف فرمود با سیور غامیسی تمام بخدمت امیر ارغون رفت و بدلاقت لسان
 و عذوبت بیان چیت شامی و خوب خصالتی دل اورا صد کرد و ببنده عیایت در باره خود قید امیر ارغون تا کنار آب سبیل
 مطاوعه در نظر استام او کرد و در برقیها و مقلانه فرمود بدین موجب ذکر او با وج استمار و زوزه اقدار رسید و ضبط امور ملک
 و نظم مصالح بوجهی پیش گرفت که بجن تسبول و ارتقاء فاقانی مقرون شد و اطراف کیانات و قصار استلم کرده و تارفت
 دلی راهباز از قطع امن و مطمئن در اذاعت صیت معالی و نشر صحایف فضائل و تشییر آیات شجاعت و سخاوت مساعی
 جمیل نمود و اشعاره که تیاج طبع او بود در اطراف با ذیال ریح در صباح و رواح تلقن ساخت بوقتی که پادشاه کامکار
 هلاکو خان بر اگر اقلیم ثالث و رابع استیلا یافت بسبب از اسباب قضیت رب الارباب متمر و مستوحش شد و در شهر سینه
 شان و خمین و شاه لکری را نامزد دروغ داده عصیان او فرمود مقدم ایشان تغور و از غایت غضب حکم رانده تا
 پوست اعصاب شمس الدین را بگناه کرده بخدمت فرستد چون از مضمون احکام و تجمیر عسکر خبر یافت این بیت را به تیری
 نوشته پیش پای تخت ایلیان فرستاد بیت که هیچ عمان بسوی کابل تا بم یا قو تغور از تغرب ستانم بعد از آن در حدود
 سستان آن شکر عمان مبارزت کشاده کرده و سینه و از جانبین پای اقدام در مقام حمام نهاده مجاهد مجاهد بدله
 عاقبت تغور هلاک کردند و معاطی که با شمس الدین در خاطر داشت در حق او تقدیم فتد و چون برین حال مقلی بر آمد
 باز در مغز سلطین از حد و هراته باشکر ایلیانی مناجرت و مطاردت نمود بعد ما که رسل ترسل کردند و بعاطفت پادشاه
 دولتیار هتظار یافت ایل مطیع کشت و بنظر سیور غامیسی طوطا آمد و خدمات مشهور و معانات ما ثور در بندگی حضرت
 بکرات تقدیم نمود و در جنگ بر که در حدود در بند با کوه ملازم رکاب فلک فرسای و ایلیان شاست و بیادری او معلوم
 کشت و بر سریر دولت از خلاص و دلآوری او سخن رانده و حکایت کردند که چون ملک سستان را بقتل آورد و به بندگی
 هلاکو خان سپست از وی بازخواست فرمود که چرا بی حکم یرلیغ پیاده نیمروز را بقتل آوردی و روز جوانی را بر وی شب خویش
 کردی بی تقصیر و تلجج گفت سبب آن تا پادشاه دشمن ال این سوال از بنده خود نه از و کند نعم الناصر الجواب
 الخاضی این جواب که جواب جاری بود و فنون ایجاز و انجاز اعاوی علی الفور ایلیان را خوش آمد و عاطفت فیها
 مبذول داشت چون نوبت عافیت با آبا فاقان اتصال یافت از مبادرت بصوب بندگی متخلف شد و بمثل لا ینک
 ما حین التیب و ما غبا غبیس تمثیل نمود این دو بیت از سر نیکت غمی که نداشت پیش صاحب دیوان فرستاد بیت

دلی نون

احوال ملک شمس الدین کرت

بسوی خسرو ترکان چین که میگوید که نیروز و طنگاه پورده نیست که از مهمات شمشیر و کمر کاوشش بنمونه افزایاب ویراست
صاحب دیوان برای استلانت جانب استمالت خاطر او این مکتوب که آب لطافت ازان ترشح است و میان فضائل بدن
ترشح بفرستاد بیت فروغ ملک ملک شمس الدین محمد کرت تویی که همچو ملک سرسبز همه جانی مشتقی که ز بهجت برسد
بر دل من بگذران رسد هم انسی جانی ز زای روشن بار یکت بین تو الحق چنان سزد که چو این شوق نامه بر خوانی
ز باد پای برانگیزی آتش غمت باب حرم عجاری که نیست نشانی چون عادت سپهر بی مهر و روز کار جانشین است
که مطلوب و محبوب را در حجاب تمنع دارد و مقصود دل و جازا آسان آسان برسیا در پس هر حلیت واجهتا و که اباء آدم
کنند زیادتی ریخ و غماست و در اختیار آرزو و امنیت بر چه تو سل جویند ماده حرمان و نقطاع تعویذ الخلاف
فَلَوْ كُنْهْنَا لَذِيذًا وَفَاقَهَا حَصْلًا الْوَفَاؤُ الْأَلْبَتَّ الْوَصَالُ بَعُودُ يَوْمًا فَاحْصِيهِ بِمَا فَعَلَ الْفِرَاقُ
مصدق این دعوی است که سالهاست تا گوش جان و جان گوش با دانه جو و مخدوم ملک اسلام شهر بار ایران خسرو برود
بجو شمس الحق و الدین که روزگار او امر و نوایمی او در آرام باد و جریان افلاک موافق مرام مشفق و مرفوح گشته و بس که
محمد ابن محمد الجوی جوایسته تا بصره چون بصیرت کند و چون نزدیک رسید که آن کام برآید و روز کار یکت کام فریادش
هند از غیب تا خیری روی نمود که موجب خیرت با و سبب حیرت دل بطیافت شد و جان و درازا فاقه الحریص
مخدوم مثل معلوم است ازان سعادت باز ماند بیت فرشته است بر این نام لاجور داند و که پیش آرزوی عاشقان
گشود و یوار در این چند روز قصا و و فرزند زاده محمد ازان جانب رسیدند و اجازت ساره جناب همیون و حضرت همیون
رسانیدند خاصیت نفس مسیح و است که بدان مرده دل مرده زنده شد در باب احترام و اجاب از حضرت علیا شمس بر مسلم
نشی گذشته بود از راه جبارت و کساحی همین قدر می نویسد که راه تجت و تو هم مسدود نماید و غم این حضرت جو
خاور مکتوب در جواب صاحبی صادر کرد و چون ایام و لیالی متواتر و متوالی در آن میگوشتند که هیچ آفریده بکام
دل رسد و براندیشد که دل بر آن نماند و باشد تغییر و تبدیل کنند پس سعی و جهد مفید و منجیست و کوشش کوشش
نافع و مبرح نه سالها بود تا بنام روز و استمداد هم و در یوزه خواسته تا باز لقاء عزیز صاحب اعظم دستور اعدل اکریم مبارک
الرای و القدم شمس الدوله و الدین زید قدره بنید و عثمان نو و کهن باز گوید اما بیت بادشمن من چو دوست بسیار
با دوست نشاید در کم باشد پر بهیر ازان عسل که باز بهر محبت بکیر ازان کس که بر ما نیست از عنفوان ایام بسیار
و ریجان احوام و سنات و شایخ شاد و محبت و اسالیب مودت بین الجابین مکتوب و بیان یکاکی هر صومس و از نومس یکا
مصون بوده و روی بقبله حق آورده و ازان جانب هر روز مکتوبی صادر و حادث می کرد و داعی تار و کفار و فجار
میشود مصرع از تو نپندم که چنین بسندی اما از راه عقول سلیمه نه بر مقتضی شرع مظهر نبوی و احادیث و اجاب
مصطفوی بیت آن به که خردمند کناری کیرد یا گوشه قلعه حصاری کیرد می میجو در لب تان می بسد تا عالم

اشته قواری گیرد در این چند روز بفرزند محمد می رسد آنچه صواب باشد تا تمام رساند انشاء الله العزیز و العجیب ملک شمس الدین
 باین کل عقل و شجاعت و شمایل و شہامت تناول خمر الاعمجم را مستعرض شدی و او را بسیار دو بینی است در مع ویر خج
 آن بر شراب اعجاب را این آیات اثبات کرده از قبیل صنعت تخمین مستحبت بیت میخواره اگر غنی بود عورت شود و غریب
 اش جهان پراز شور شود و در حق لعل ازان زمره دریزم تا دیده افعی غمگور شود هر که که من از سبزه طربناک شوم شایسته
 سبز حنک افلاک شوم با سبزه خطن سبز خورم در سبزه ران پیش که بچو سبزه در خاک شوم در این حال تاروی دعوی
 بدین شرح چون تیغ شاه بخون دشمن دولت سرخ شود و جاپان از سبزه سیاه روی سیر کردند این دو بینی نشاید
 کرد بیت با سرخ کل آن سرخ می ای سرخ عذار تا سرخ شود روی طرب زود بیار رخ زرد کن بسبزی از ازرق چرخ
 و در چند سیه سپید شد لیل نمبار چون در میان او دولت ضیاء الدین کابل وحشت و منافرت و مبارت بر مکان
 مبارت حاصل بود ملک ضیاء الدین این دو بینی پیش او فرساده بیت غوری بچو بکین کابل برخواست با هم چونی
 سخن بخوابد آراست تو شمسی و من ضیاء و داند هم کس کاوردن شمس بر فلک بحر ضیاء فاجابه الملک شمس الدین
 رد علیه بیت ای چرخ از خویش که کن چپ و راست با هم چونی خصومت بهره چو تا من شمس و تو ضیاء و داند هم کس
 که شمس بود هر چه در افاق ضیاء بعد ازان به بندگی آبا قاجان پیوست و متی ملازم درگاه دریا مقدر و اتان
 آسمان نثار بود چون بیستان مراجعت کرد بر مطاوعت بندگی حضرت در مثال مثال خانی تو فرمود تا از این غار غرور
 بسیاری سرور پیوست ذکر سلاطین مصر بر حسب این مقالت از عراض و سیغذ اقلیم سبعة امروز بلا و معرو
 شامات است که بعد از شصت و نود و اند سال از هجرت پیغمبر عربی علی روحه افضل الصلوات و از کی النجیان
 ما هبَّت الرِّياحُ عَلَی الْأَشجارِ الْمَمائِلِ وَ نَعْنی عَلَی الرِّياضِ طُورِ مُغیرِ دَانِ بِرِجاوَهُ جِدو جِها و در دین
 پرور می حسن اعتقاد ثابت قدم و صادق و م اند و حکم ان الله اشترى من المؤمنین انفسهم و اموالهم
 و ان لهم الجنة بقا بلوزانی سبیل الله فبقولون و یقتلون و انفس کینین و سیدیه نوع و سیر
 ساخته و تخم محبت و دلاء و لا یطیع الکافرین و المنافقین در زمین صفاء طوبی فاشده و از شجره طیب ایمان شمره
 ان الذین امنوا و عملوا الصالحات کانت لهم جنات الفردوس نزلا اقطاف کرده و بر مطاف
 لا یسوی القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر و المجاهدون فی سبیل الله باموالهم و انفسهم
 فضل الله المجاهدین باموالهم و انفسهم علی القاعدون ^{در بعضی} بوده مال و جازا برای موت انصار دین و کوشمال عصا
 سمر دین و فرق فرق حرا از بل لعمیر الله انجیث من الطیب المخلوطین الخیب رمرض ضیاع و زهوق آوردن سنتی مرضی
 داند و محافظت حوزه اسلام و حمایت حومه ایما باشارت تعاونوا علی البر و التقوی کردن حتی مقصی شناسند شعش
 لهم اوجه غر و ابدی کریمه و معرفه عدو السنه لند و آردیه بنصر و ملک مطاوع و مرکوزه سمر و مقبره

لاجرم بدین فضیلت بر جلا بلا و اسلام کنت تقوی دارند و شرف ایثار یافته اند و وصیه الاسلام بلا و شامی دمشق است که
 اتفاقاً هم طرفه ترین طرفیت از جنات اربعه شمس هوأء کابام الهوی فرط رقیه وقد فقد الفینان فیها العزاک
 و ماء علی الرضراض بحری کانه صفاغ یترقد سبکن جدا و لا کان بهامن شد الجری حنه فقد
 البتین الریح سلا و امن خاکش از نظافت چون استین مریم و خصیات رضاضش در لطافت چون زاده یم شجارت
 او از خط طوبی موصول شده و بزباب انار شش از رشحات حوض کوشر محصل وقال علیها الصلوة والسلام لو کان
 الجنة فی السماء فهی فوق دمشق ولو کان فی الارض فهی مشرقها معش که کعبه ثانی و قبله اریکه جانی است مجمع دو از زده
 نقطه نبوت کشته و قیام صدق او سر و قرار باب مروت و فوت آمد عقود عقیاید ایلی بقرا و اخلاص با پادشاه لایزال
 انتظام گرفته و بر قتال و جهاد اعلا و شعار شرایع محمدی را بوجهی قیام نموده و را و اخر شهر سنه خمس و ستین و جسمایه صلاح
 الدین یوسف ابن ایوب برادر زاده نور الدین شیر که کرد که از وجوه افراد مقربان صاحب شام معین الدین محمود ابن رکن
 بن استقر بود بر قضیه اسباب قضا و تلازم مبیات قدر که شمس بلا سبق حق او تلاحق ما تدر بذل رفعا او بیدل
 و ضیعا نمودار است بر مملکت مصر مستولی گشت و العاصد لدین الله ابو محمد عبد الله بن یوسف ابن حافظ که ارسل
 مرود و اصل مذموم فرج ابو تمیم مع الملقب بالمستصبر بود و حسن صباح اظهار دعوت الحاد و عهد او کرد و بواسطه سپران
 و کانه او ترار و مستطی داعیان بدعت و الحاد و متفرع به و فرج نامنتفع ثمره شد یکی اسماعیلیان معروف بزاریه عمی طاعه
 عراق و شام و قوش و خراسان و دیگر طایفه مستعلیان مشهور با اسماعیل مصر در پیشل ایام دولت او در گذشت و صلاح
 الدین انساب و اولاد او را بر تیغ گذرانید و نهال وجود ایشان که در منابت این دین با مناسبت ثابت زهر کبک داشت
 بکلی استیصال یافت صلاح الدین در حکومت و استقلال بذروه کمال و مشوقل جلال پیوست پس شعار دعوت امامت
 با نساب خلفاء بنی عباس مستطیر گردانید و در اول جمعه از محرم سنه ست و ستین و جسمایه خطبه و سکه بنام
 الامر لدین الله بر مناکب منابر سایر اصقاع آن دیار مزین و مرقع ساخت و او پادشاهی مرا بط مجاهد کامکار و دین دار بود
 خزانة موفور و شکری نامعدود حاصل و نواهی هشده هزار غلام تیغ زن نیزه که از در قبضه تملکت او معقود این بسطت
 سلطنت شجاعی بیجاوت مشفوع و شها متی بیاست مقرون و نفس اموجود در موقف جهاد با کفار اید و بنفیک بخود
 و پای در عرصه منازکت نهادی و هشده سپر که مستعد و مستحق تاج و سریر مملکت بودند هر یکی را بطرفی از اطراف ممالک آن
 فرمود چون آفتاب عمرش بغروب انقراض پیوست آن مملکت همچنان در دست تملکت اولاد او بماند تا بقاب او دار و
 تا د بیل و نثار بوبت سلطنت املکت صالح که از جمله نواده زادگان بود و سانسبه و بر قاعده سلاطین سلف تجمیر سبیل تج
 و ترتیب قوافل بیت الله را بمبالغت فرمان داد و در تقدیم مراسم و مراسم جهادات و غزوات تجدی تمام حوض پیوست
 و عروس مکت را چون آن معصوم بود برای پرانه پرایه است چون حاصل عمر سلطنت او با انجام رسید ممالک اظهار کفران نعمت

الظاهر
 ان شدت
 و ستین و جسمایه
 لیست ایام تملکت
 الامر لدین الله بن یوسف
 قول الخلا و المستغنی کا بروج
 فی کتاب تبار السیفان
 الفلاح الدین خطبه
 جمعه ۱۱۵۵ هـ
 الخلفه
 استغنی و هـ
 ابن سیر
 ۹۴

پیش گرفتند و بایکدیگر موافق کردند و ملوک رگانی قزاقان جو یاه کام و نام و صاحب سلطنت مصر و شام شد و او را ملک مظفر خواندند
 و او امروزه ای و در امثل و مطلع گشت از آن تاریخ باز کار سلطنت آن ممالک با مالکیت اقا و در طریق من عزم و سلب
 من غلب در میان ایشان ظاهر شد و لکل قرن قرن بر وقتی که اجماع افراد بر یکی قرار گیرد و او را پادشاه سازند و بر
 تخت مملکت نشاند و الی یومنا هذا این قاعده مطرود شده و سلاطین آنجا از استقلال که شرط اتوی در کن اوثق ملک است
 منفرد آمده اند بهیت که اینجست بر تخت شاهی نشاند نخست قضا نامه عزل خواند فلک کرده از بهر شان چنبری بدون قهر
 هر یک پی و دیگری بعد از واقعه بعد از فرمان مسکو قان و اشاره پادشاه رازده بلا که خان چنانکه در مقدمه مسطور گشت
 کید بوقا بشامات لشکر کشید و از ملک مظفر و شکر او دید آنچه دید ملک مظفر اگر چه چون نام خود بمقتدر دولت و مستقر بجهت
 یافت اما در کار رگاب و در پای رودی نگر و قضا خان صفت و سیکری نمود و بندق دار که مملکت صالحی بود قهقار ترا در بر
 خروج کرد و پادشاهی که کسوت عقیق غیبت بر قامت با قیمت مستحقان حیاط رافت شامل او اندازد و کلاه کرمت سر دراز
 بر پایه همت صاحب دولتان دست قدرت او بند بندق دار را مکن آن و او که به تیغ زمره سپیکر بیجا ده نشان عقین خشان
 روح او را از کان چشان ارکان بیرون آورد و بخواجه سلطان ملک لایزال تعالی شاه فرستاد بندق دار بیدق دار بر سر
 عرصه ملک مصفاقی شد و منصب شاهی را لایق ملک ظاهر لقب یافت و بعد لی کافل و شامی شامل و تائیدی تمام درانی قوی
 و غرضی ثابت و بهیمنی بلند در تنظیم ممالک و تمیز مصالح کار مکاری شروع پوست تیغش در مضامین فتنه رستم کرده و پیش
 در و کاب که هر تیغ بر خنجر پس بوی استصفا ممالک روم باعث مسخرت او شد تا در زنی توریه و پوشیدگی جاسوس و ارباب
 دوستی از خواص بروم رفت و اعیان مسالک و اختیار عساکر نموده مراجعت کرد چون به سطا ط سکون و مجیم شادروان
 سلطنت پوست پیش با قاقان رسول فرستاد و بواسطه سفارت پارپیکری مرغ متعار که چون صغیر صیرا آفا ز و طادسان
 خاطر حاصل بحال در جلوه نشاط آیند و طویان نشین قدس شکر شکن سگر شوند عوامی که بیکت غوطه در بحر قیر رنگ هزاران
 لؤلؤ نین ابگون بر آرد و بی کوشی که کلمات خطرات او با هم بشوند بی طول فکر از معانی بگر جواب بدی بر سر زبان دار و شعش
 حَکَّتْ اَطْرَافَهَا اَذَانُ حَيْلٍ وَاذَانُ الرِّجَالِ لَهَا مَطَابَا غیاش خوبی پر خاشجونی که اگر چه بجهت او را سر نشکنند
 و از پهلوی او تراشی و جبب دانند بضع باری جبری القلب و جاری اللسان باشد الف صورتی که چون کاف کن از ازل باز
 بانون الف گرفته است ذوالنون مصری شی که از تاثیر نقطه وحدت چون الف راستی در استکاری پیشه دارد و نصب پوست
 که خطیب و ارباب بر سر پایه انامل طلیسان سگین بگنبد و اسطی محمدی که از بند و طفولت در پیشه شیدان نشود و نایافته مصر
 نبی که تا باشد از بهر مزاجت و عمارت رنگ و روم در رنگ آمیزی صبح و شام در تجسم آمده باشد محطی و درن طوع الزجاء
 که بالغان طبع سخن چنانکه می بینی بر طراز آلاء او در س تعلم و تعلیم خوانند صفرائی مزاجی از بنی الاصل که بر صحت سخن او
 کوه زرد و تلخی دهن و تزاری تن کواه است سخنی سوداگی سر که کتاری و عمارت او بران دلیل لامع و بر مانی با بهر نوبه ساعی خلایق

کامل شود

بل یک چشم زوار قیروان مغرب بقطعه بلاد الشیخ رود حدیث سنی که هم در غنقوان حادث و آنخوان نشو بر خاستن او چون
 میمان نزل شیب بر دست نباشد حبه تشعی بن بدنی موسی و یکم فی المهد صبتا مثل عیسی تمام بنقی
 الی اصحاب الهمین و شرب فی الذرک الی اسفل المهل و الغسلین مذکر کالجلی بزاد فی الحین و قلبا
 یسقط عنه الجین حاتم ببذل الطراف فی محمد الطی مفید بعرف اسباب الرشد و الغی منعت بالسیف الی
 الضوء و الظلام مستحب بقضی بالحلل و الحرام الی قطع مواصلة الکلم فم یصح الکلام و هو سقیم و اجوف
 معتل الحال من مضاعف الحركات ناقص اذا کان سالما من کل جهات مقرون به افان المزهفات سیف
 برمی لمحبه اهل بنیه بالرقض حرف مرفوع بالابداء للنصب و الخفض مرفوعه جلیله الاحوال فی حکم نلشه
 رجال ابی لا ترک الی عند العزل الطش و السطط و لم یقبل المطاوعه فی السیر الی بالسیف فقط شعس ملازم
 الحس لا وفاتها متعکف فی طاعه البای یعنی قسم غریبه این ذکر از پرده فکر کشوف کرده که با بخود غریب تفر
 روم را با مضارسانیدیم و اوضاع و اه کن آن بلاد مخط اثار میرسد م و طرح شعاع ابصار باشد و دلیل بر آنکه این اخبار بسیار
 پیوندمی دارد در فلان و کان طباح که قطعه رانی سماخ و صیف ابا داود تواند بود خاتم خود را برین مقداری از طعام کرده ام
 چه تیر انداز از راست در امج گاه نشانه انگشتری نهادن توقع که پادشاه با سرداد و هیال آن بدین جانب فرمان فرمایم
 تا بدین دست منت انگشتری وارکنین جاز از نقوش اخلاص ایمان سلیمان مملکت ارسته دارم بیت مؤلفها و
 طوع بدیک امثال الخو انیم شوم ابا قاضان از استماع این حکایت و استدلال بر کمال تهود و اتمام بندق دار در مقام تعجب و
 استعظام دست بردمان نهاد و چین حال با نامل فخرت خاریدن گرفت و طی با با علام ماجری پیش پروانه فرساده چون
 هتسار و شرط استلاب بر رعایت پرست قضیه بر منوال مشروح واقع بود خاتم فرمان مملکت مصر بخدمت تحت تاجدا
 اقلیم خایت که کردن کسان کتبی ابطوق استخدا خود مطوق می شرد و آوردند و باز بمصر فرستاد سلاطین همدا که
 شامت و جرائد احوال او حسابا بر گرفتند و بر فذکات ماثر و دیگران تر قین تبجین نهاد و برین حال روز کاری زیادت
 که پروانه روم چون با ابا قاضان چندان معتقد نبود و گوهر نیت او در سبط اخلاص منعقد نه با بندق دار مرسله غاز نهاد
 در ارب نفاق را بر اهل تسویل نیت داد و او را با استصفا مملکت روم نعت و تحریص و حث و تهنج کرد و فرامود که از
 سطات ممول دل او مرکز و دوا آرسامت و محیط رحل مذامت است اگر چنانکه رای صواب بندق داری مصلحت او
 و بدین صوب عیان کرامی شود ممالکت روم را که مرام پادشاهان دولت رام است بی مفاسات طول مدت و تحمل
 و کلفت تسلیم کند بندق و اربا بر داعیه همت نامی خود و اظهار دلا پروانه پروانه شدن شکر و تهنیه اسباب پروانه داد و بر غیر
 تنیت پامی در رکاب رکوب نهاد و عیان کیران مکت گیری بجهانید بعد از قطع مراحل در رعایت سرعت حوالی و پاردم با
 مرکز دایره عسکری ساخت شعس و علی خلیج الروم منک مهاجبه من خوفها بطن من الشار لا البید بیدان تهنه

مفصلاً

بِهَضْمَةِ نَحْوِ الْجَلِجِ وَلَا الْبَحَارِ مِحَارٍ ^{پروانه را دواعی است} شعار و باعث خوف و شتران بران و شست که حرام ممالک قاصد
 گذاشت و بکرمیت و تقاضا حسن عهد و میعاد و ابر کبیر است بیوفائی بحجیت بندق دار بر تامت آن بلا و چندانکه ایمنان این دیدار
 مستولی گشت در طول و عرض ^{فَاللَّهُ تَعَالَى الرَّغِيبُ الرَّؤُومُ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ} چندانچه ای قامت کرد پس باغیا بر موفو
 و ساعی مشکور بصوب مصر که دار الملک اصلی بود توجه فرمود پس تامت خطوط پروانه که خط معتمی و لفظ لمن عبارت از آن
 بودی پیش اباقان فرستاد چون ایمنان ازین حادثه که جازیه انکسار خاطر و باعث غضب اندرون بود خبر یافت پند
 شیر خشمناک و پلنگ مصور در قلع و منظراب بشکر حاضر متوجه روم شد شمع عمر و تبال پروانه را که از جهاد نیت لشکر
 مصر با ایل پادشاه پروان داشت بسرتین قدیم گشت و شویاه روم را بخطا مطالبقت و ایزه آه صاحب ایالت مصر در کتاب
 سلطنت بیک چین ابرو بر تیغ هندی که زینت کینه را از آن سینه خاطر مصدق کرده و در شهر سده شش و سبعین و
 شمای شکر ی نامزد دیار شام فرمود و تاج و کلاه گشته در روز دولت محافظان بر وال رسانده یعنی چون ایمنان فغفور
 گنت خاقان بت غریزی مصر بندق دار مستلم داشته است شاید که انقش طلب قیصری از دیوار معصومه قصر و ماغ
 سنجی کرده اند شکر از ایاب تحت حانیت باول که دست منتظر بر کشادند قلعه بیژر احصار دادند هر چند موطنی ^{حصین}
 بود و اساس ستظار ستان بخایر وافر زمین نزدیک آمد که قمره حرفت حرب یعنی مغول قمره مغالبت بر قمره
 اعیال مشد کرده سیده در قمار معادست مذ بظفر غده را بر نه و قلعه عذر را رابی قمره بعضی خضیب سان افتراع
 کند ستان بیره تیره حال شدند با اعلام صورت حال و بنوا در حال سیاحان عرضه هوارا یعنی هواری طیور ^{دسلا}
 اولی آنچه بجا و بمیص اطلاق کردند و از آنجا تا قاهره چون ابراج طیور و قیمان و مراقبان این مثل موضع بموضع قریب بود
 هم از این نوع رسولان را سال واجب و نهفته حکایت کردند چون سیمرخ زر پیکر ایشان نصف النهار پرست آن
 برید پرنده نام برنده بحرکت فوادم مسافت عرض هوارا قطع کرده بر تیغ مالوف مصر رسید شاه باز قلعه معاکله
 بندق دار چون بر مضمون رسالت تمامه برج قنط و قوف یافت عالی جواب فرمود نوشتن که محافظان قلعه ساکنان و
 مستظرف خاطر باشند که صبح رایت دولت ما با ما در روز بهیستم با بر حوالی بیره طلوع خواهد بود و اگر درین میعاد فی خلفت
 اقدیشان در تسلیم قلعه مرخص اند و استلام پس و او از همه سواران اشع جنود ذی الارض تخی و اذها
 قَوْلُ بِيَا اَعْبَى الْكِرَامِ قَوْلٌ فرمود تا ساختگی مسافت و محاربت کرده در حرکت آینه و خود با هفت غلام بر مرکب
 در تعجیل تمام روانه شد و مشاهدان تقریر کردند که از قاهره تا بیره بیست و هفت موضع با هم بسته بود اگر چه ساکن
 ساکنان اول اعنی بیک ماه منازل بیست و هشت می پاید شاه آسمان هفت و رتت چهار روز منازل بیست
 هفت کا ز با مات را بقوایم مرکب آسمان رفتار قطع کرده بقلعه بیره رسید سواری و دویست از نوای حامی جان بمت
 رکاب پرستند خوشت که ستان قلعه را از مورد رکاب سلطنت اعلام دهد و چهره ایشان که از عکس تیغ نیلوفر پیکر

أَطْرَافِ الْقَتَامِ مِنْ أَسْوَاحِهِ قَرِيبَتْ بَيْنَ الْبَيْضِ وَالْبِلَاقِ يُفَرِّقُ مَا بَيْنَ الْكَلَاهِ وَبَيْنَهَا يَطْعَنُ لَيْسَ لِي
 حَذْوَهُ كُلُّ غَائِبٍ قَدْ شَكَرَ لِي فِي تَمُورِ رُؤْيَيْنِ وَتَوَادُونَ بِسَادٍ وَبُودِ وَرُوحِ أَيْلَتَانِ جِيَامِ أَقَامَتْ رَا مَطْلَبُ
 اسباب طعان و ضرب مرتب گردانیده مجتهد مصری بر ایشان چون فضا بد که قابل بود نباشد تا سخن آوردند بهنگام
 جماع روح و خلائط صوف که تیغ خاطب حسا روح بود و سنان فادرن جریده عمر بیت از او آید اسباب
 و کوسپاه بشد و سنانی ز خورشید و ماه ستاره سنان بود و خورشید تیغ از آهن زمین بود و ز کرد تیغ بعد از مجاهد
 و محاکات و مطارحه و مطاروت و مجاولت و مصاولت آن دو لشکر جان بگر لشکر اسلامیان چون قلب و ساقه ایشان
 بچوید لَمْ تَزَوْهَا مَحْفُوفٌ بُوْدُ وَ نَجَابٌ أَوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ نِقْمٍ وَأَوْلَئِكَ الْمَغْلُوبُونَ مَخْرُوجٌ حَمَلٌ أَوْرَدُوا
 چنانکه سخات جبال بزبان صمانا له و فریاد آواز نداد و قالوا رَبَّنَا افْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا
 عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ای مونس ز خون گشته چون شد و شغنی بدین بایات زخم ساز کردون شعر و قد
 ذَكَرْتُكَ وَالْأَبْطَالَ غَائِبَةً وَالْمَوْتُ بَيْسَمٍ مِنْ أَنْبَابِ شَيْطَانٍ وَالشَّمْرُ بِنَكِي دَمًا وَالْبَيْضُ ضَاحِكَةٌ وَالْجُودُ لِحْ وَ لَوْلَا
 الْمَلْفُوقِينَ امراء مغول را با لشکر قتل آوردند و اسلحه و مرکب ایشان را غنیمت یافت در خبر حاصل کرده منصور و سید و
 کردند و باز در شهر سته و سبعین و ستانه ابا قحان برادر خود را منکو تیمور با امر ایاجی و ارغسون و ایلیاق و سه تومان
 لشکر که زهره تیغ را بر خیم تیغ ایشان را میکردند و دوزب فلک با دما تیغ سر سیر ایشان را سراسر میخواندند و غنیمت
 و مقاتلت ایشان فرستاده مملکت مصر را استخلص کردند و رقم ایلی بر نامه ای که کشند الفی با منین و الوف در ظاهر
 بشکر ایلیانی رسید چون کار از دال و قاف مقال بوقاف و قاف مقال کشیدند و بلا وین باز کرد و مشغله بکار استعدا که
 شغله و غوغا بعلت اعلی پست بیت ز تیغ و زگر ز کوس و زگر و سید زمین همسان لا جورد همی چشم روشن
 غما زانید سپهر ستاره سازانید کمان منحنی قامت و فی السَّارِ خَلْفَ بِالْقَوَابِ وَ لَا يَمِينُ وَ مَا يَضْرِبُ الْأَهْلِي الْوَلِي
 و رکش دست خوش و لیکن کشت و بد غار بی شرح لی صدری و لیلی ایلی قیام می نمود و سیر بزبان سوافار سود
 أَعَارَ جَنَاحِي طَائِرٍ فَطَائِرِي فَأَعَزَمِي نَادٍ شَعْرٌ حَسَامٌ غَدَاةُ الرَّوْعِ مَا ضُحِ كَأَنَّهُ إِلَى اللَّهِ فِي قَبْضِ النَّفْسِ دَسْوَلُ
 كَانَ جُنُودَ الذِّكْرِ كَثْرَتُ فَوْقَهُ قُرُونٌ جَرَادٌ يَبْنِي دَخُولُ خُطْبِ وَادٍ بِرَبَابِ رِقَابِ بَعَارَتِ فَضْلُ الْخُطْبِ آيَةُ
 أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ الرَّاقِصِ سَكِيفٌ دَرَجَةُ مِيدَانِ كَانَهُ مَرِيحًا جُونِ كُوسِي كِرْوَانِ
 چو کاش تو آنم مرکب بود و صوا و سر که که از بیجم قتل تو دریا و سنا و دران تنهایی سر میزد شعش فسيف له غمد من الدم
 فَا فِي وَطْرِفٍ لَهُ مِمَّا يَسْتَرْجِلُ جَلَالِ بَيْتِ هَمِي كَرِزْبَارِي بِرُخُوْدِ زَكِ چو با حسنان با و از سید برکت از رشق
 بنال و شق سنان و عرق تیغ بندی کهر مردان کار از رابی غدو تر بیت کمان بدست کبر میان زره برین زره و در
 شگه کمان گسته که نگاه از لشکر منکو تیمور ایلیاق و ایاجی که حامی میبند بودند بر میسره اهل مصر کف غانده دشمن را چون کشت

دست مساعد هم پست با تیغها چون زبان زبانه و کز زبانه چون خرطوم فیل او خسته چون تقابلی حجاب و چون ابله
 بر اس چون رعد و خروش و چون دریا در جوش عمان چون باد بر شتاب و در کاب چون کوه باد که کند حمد بردند تا بر خوان
 از ایشان قبل آن جاشب الزخوف جاشت قتل را تیر می سازند چنانکه قبع لعان خورشید مفرق با هم شکافه کرد و سینه
 مصریان متفرق و سندی شد نزدیک بود که رونق اشک مصری و شامی که سامی شد بودند و دور کرد و شکست خراب
 از آن حرب دست ملاکه ارضی فخرت الیه سجدا و بیکاً اللهم انصر جوش المسلمين ولا تنصر علیهم

بسامع طلاء اعلی رسانیدند بفرمان از رحم الرحمن چون حکم سبقت رجمتی غضبی سبقت باقیه بود عقاب بیت بر سر
 اعدا و دین در پرده آمد و هجای منت بی همتا اسدیان جناح فوز و جناح بکسر و از نیمه مشیمه شام با اعتشام جمعی حماه و در
 عرب که قاره را غرض ناکت تفریح می ساختند و بقرم رخ بر صغیر بیاض مجادله از حمره و آما اعدا لوقفنا اعلی الممالک معنا
 یعنی علی الأسل و الطعن عند حیا هن کالقبیل می نوشتند بر قلب مغول با قلت مبالات علی اهل حله آوردند و دفاع و ریت
 لا نذر علی الارض من الکافرین ذنابا حاجت مقرون شد و فتح الیاب دین هدی ظاهر گشت لشکر مسکو تیمور در تیار باران فاد
 و شیزاده با قورشی از رعب و در هب شاه راه بر پش گرفتند نگاه مسکو تیمور را تیری زدند که زبان سو فاش نامه اهل حله
 روان بروی فرو خواند باقی ابطال شام و در حال محشر و اعدا و دین را مضرب بودند از بطون کمن چون وقت ظهور بود بر بیوه
 بطون اکثر و ظهورها خرد و کوه با عز عبارت است بیت صرصرت پلا و ک صاعقه انیز کردون تن غفیرت
 دل کوه تحمل سوار گشته بیرون آمدند معنی اعز مکان فی الدناسیح سیایح ساخ شده بیت شبیه سندی بر او
 همی ز این آتش فرو ریختند و تمامت لشکر ابران عرصه عرضه مریمات ساختند و جوش و نور اوران صماری از لوموم
 ایشان سالها جشن و سور حاصل آمد قدرنا علیهم و ما کان لهم من ناصرین اقبال باطل یومنون و بالحق
 بدخون فسبعلم الذین ظلموا ائی منقلب یفعلون اهل اسلام مقتضی الشاکر لیسحق المیزبان بنایش
 الحمد لله الذی من فضله اثار زینا فیک حسن المنقلب و الحمد لله الذی صرف الردى و
 الحمد لله کشف الكرب برکات و این فتح نامه را مقرر بطراز انا فتحنا لک فتحا مبینا و تیرین بیت شعر
 باریک الله ربنا فی خمیس ردعنا خمین الف عام بدارت که حر سها الله و ادم سباده تم و ستاد
 لما کان یوم الخمیس الثامن من رجب المرجب لسنة تسع و سبعین و ستمائة حضر العدو و المخذول
 الی ظاهر المحرص الخروسه فصرنا معهم مصافا دارت به ریحی الحرب الزبون و كانوا مائة الف
 او یزیدون فوقفنا بین هدی الملک العلام و کحلت العبون بالشهام و طار حمام الحمام و غنی فی
 الرؤس الحسام و تقابلت الابطال و تقابلت الاقبال و کرب العدو فلم یول عن و کاد الاسلام ان
 ان فهنا لک انرا لله سبحانه و تعالی ملائکته المومنین فانجدت الامة و انجزت من النصر بما وعدت و

صاف

الحمد لله على ما نصر دينه واعان معينه فلما اخذ السيد الشريف خطه والمسلمون من هذه البشري الذي عظم
قدرها وسار في الافاق ذكرها والله يوفهم وانانا والسلم على من اتبع الهدى في احوال ابن ملك بطريق اجمال وروى
خودايرا کرده آيد بحول الله وقوته وشمول نعمته ووفور منبه موضع تميم ذكرى که تقدیم یافته و شرح
متعلقات مساق آن چون خواجه بقاء الدين بن صاحب الدين بن ازين سلسله غرور برياض سرور شافت بايدک
مندی چنانکه سيمپ لالی اتمثال بايد و دانبايکی از عقب ديکری جاری کرد و اما ضعف و دهن مردولت صاحبی را علی التوالی روى نمود
وامداد و قايح متابع در رسيدش متابع احداث ذاك الزمن لير الشور و كثر الفتن آرى معهود از فلان
کنت و متعارف از دواب روزگارنا هموار جزايد اجمار و شرح هزار و ترفيه از اول و کتدیرا فاضل صيت در زیر این
کشن با پاديار عهد غنچه کلی را بدست که داد مذک که باز در پی عار انکارش سنا و مذ و جرعه شراب کامی را در کام سپید و در
کجا نیتند که هنگام صبح او را بدو سرد و خمار حوادث مبتلا کردند که ام روز آفتاب سعادت صاحب دولتی از افق
مشرق مراد بر معظرات ارتفاع بخت استوار پوست که مدارات فکلی آنرا بر معظرات انحطاط کجفین غروب محجوب
نگردید یا چو وقت نهال آمال صاحب کمالی بربل جویبار نشو طراوت و نصارت یافت که غم قریب بدو را دوبار و نگهبان
کشت قابل قبول و جفا نکت بیت بر جویبار رونده است تا منم سر سبز و تازه هیچ نهالی نیافتیم هر منیر او
در مستیزابی و صمت محاق و زوالی یافتیم اول خللی که تالی این واقعه کشت مخالفت مجد الملک بود و او مردوی میل بود
مولد و محید اویرد از آباء رشوت و کنت متوجه بجاه و چشم و متوجه بدروه عتور فیت بر تراج حال ضیق مجال دست
ایام و پائی ال حوادث لیالی شد و در عداد و دولتمندان و خدم صاحبی معدود کشت و بجوم کرم آن جناب که کعبه آمال
و قبله اقبال و مطرح شعاع فضال مسرح و فود غر و جلال بود پناهیید اورا با اعمال فراخ حال منصوب فرمود و بعد از آن تقصیر
عقیدت و فصول و کیدت در سخته حال تفرس کرده عیار اعتماد و اقلنا نقصان پذیرفت و بجانب التفات خاطر کیتر
رفت بار با بکارم بیدریغ صاحبی که واسطه از راق خلایق در رابطه توفی از بوائق بود تو تسل حبت و شفیع نخت و بچار
نمود و در نخبگی کشت و کشت و از ریاض آن عوطف بوی ستیاسی بشام آمانی او نه پوست با طالع بشولیده و نخت نخت
رفته و فکنت نامساعد و روزگار شفته در مسارات میکت شعش فان قیل لی صبرا فلا صبر للذی عذایبیدی الايام
لنقله خرا وان قیل لی عذرا فوالله ما اری لمن ملک اذا لم یجد عذرا نه کسی که امکان اقامت در تصرف
آری و نه قدرت نفقه و الاعی که مسافرت و مهاجرت در جستار کردی شعش فلا نجد فی الدنيا لمن قل ماله ولا مال
فی الدنيا لمن قل مجد نیر سر بداءت بهت و خاست سمت فروشی تو هست آور و چه نظام از مالوف و انقطاع از
ناتوس و مطبوع بالطبع مولیم و موج پشد ناکام بلیت و لعل و ما یعنی عن الخندان لیب روزی ریشی می پوست و
رشته استکس لعل کن در در شاین آیات ما شعش آمانی هذه الدنيا کبریم بزل به من القلب الهوم

اما فی هذه الدنيا مکان بیس اهلہ الجار المقیم روان می بست ختلاف و نزدی پیش امرا داشت
 و با ایشان سابق معرفت محکم کرده و پیوسته متخص احوال ملک و مال بودی و از علم استیفا و حساب محفوظ عاقبت گما
 چون نومید شد و گفته اند مخصر نومید شده و لیریش و خیره زبان دل بر بلان خویش خوش کرده اند بیت بدانم میا
 یکبارگی که جازا بگو شمش بیچارگی و امن اذ اعزمت فتوکل علی الله به ندان اجناد و چت گرفت و نطق الفراق قما
 لا یطاق بر میان ضرورت حال بست و پای و در پای و قرب البحر محذور العوائب بنا در مشور ستمان و سبعین
 ستمانه بعضی امرا را که در باطن ایشان مخالفت و انکار صاحب می شناخت مروج نقد ناسره خود ساخت انتم از فرستی کرده
 و هنگام مقام شرو و یاز که شر او باز بوی عاید خواست شد او را به بندگی حضرت بردند شعش نکلمه بالقول المضلیل
 حاسد و کل کلام الحامدین هر آینه حقیقت لطف جزیره با حسن تقریر مایه داشت و او اب خدمت سلاطین و او اب ایشان
 و اداء سخن را بواجبی و نسته عرضه داشت که صاحب دیوان دین دت که بدین شغل خیر منتسب است و بوسایل شرو
 در جلایل مقام مثبت هر که مال ممالک را بر استی تقریر کرده و تمامت ملک پادشاه را اطلاق خاتمه خود ساخته و در
 طرفی از اطراف دیوانی پر خسته و همچنین داستانی در و شایب صاحب علاء الدین علی طریق الاشیاع باز رانده و عیان
 سبطه تشبیب را بمنج این مخلص شید که خواجه بهاء الدین در مدت حکومت عراق بیرون از حقوق و واجبات دیوان
 ششده تو ما را از اعمال استخراج کرده و دیاری از آن و جوهر بر کار خسترا نه و حرکت منصور نایسته مقدمه من کتیمع
 بخل معلوم است و ذوق خمر و غل روز کار محسوس بر بی تعالی آنرا قبول در ول ایلیان جایی داد و گو هر تقریر او چون تعلق
 بزرگ رقم بود و هر چند در نظر عقل نقدی مزین میزد کوش هوش پادشاه بدان شش کشت از کلزار سعادت نسیم شعش
 اذ اضاق امر او نعد و مطلب فعند الله العالمین مباسط در روز بدین آید ایلیان نواخت و عاطفت زبانه از
 مطمع و نامول او از زانی فرمود و بدست خود کاشه داد و تشریف خاص مبدول داشت و هم در آن مجلس سخن تمامت گما
 پرسید و نیز تقریری و پذیر طام مزاج پادشاهی با و ارسانید یر لیغ نافذ شد که مشرف ممالک باشد و محاسبات چند ساله
 استراک کند و مظان توفیرات و مواقع تقریرات اموال را انکشاف نماید و هیچ آفریده از شاه پادگان و خوین
 امرایه مانعت پیش نیاید و برین حکام بایزه سرسیری داد که با غایت هیچ سلاطین و ملوک انداده بودند عقیدت
 پادشاه با صاحب متغیر شد با تخمینار نواب و و کلا از سبیر ایلیان عمان مساعت بر نافتند صاحب از تیر بار
 نکاید الله الخصاصه که در اول نشایه که کساد و او نه نشانه مقصود را مقرر طس کرده اند بود و خیرایت صورت و نده
 که با الجاج و عناد تو ام اند نفس مستولی شد و زاده فکر حکما اللجاج اقل الاشياء منفعه فی العاجل و اکثرها
 مضرة بالاجل مناسب قضیه بدین حکایت مشهور است که هر دن الرشید روزی با کله مملکت و عقیده دولت خود
 یعنی زبیده بلا عبت شطرنج و فغ طالی و تطیب حالی میکرد و مراهنه را شرط آنکه غالب بر مغلوب حکم نافذ و دان باشد و

حکایت و ذمت لجاج

و صاف

هر چه اقتراح رود و صاف لازمه آن در دست اول بیرون غلبه کرد و زبیده را سر مو تا پیراهن و کسوتی که بر قوام انسان
 عادی باشد منع کرده در مقابل نظر بیرون آرشید بایستد زبیده چندانکه استعجاب کند و مفید نیاید با کام هم مثال امر حرب
 مشروط بنمود ثانی الحال زبیده غالب آمد گفت فتمس سببت که با فائزه جسی که کمترین جاری بود جمع شوی بیرون آرشید
 خلعت و دامت صورت او الفت و هشت شفاعت کرد تا در معرض این التماس از جوهر نفیس و یا قوت آید از چند کم
 در حمله آرزو کند بر او زبیده گفت اگر تامل خزان مبدول افتد و در ملک اشراک و پذیرد قبول نخواهد بود بر مقتضی
 شرطی که رفته قیام و هجرت و دفع را تحمل غیر قابل هر چند بیرون در شفاعت بیشتر زبیده ایضاح الحاح و ادراج
 لجاج که بوعز القلوب و یبئج الحروب صفت دارد زیادت کرد بیرون با فائزه جمع شد بتقدیر الهی از قاروره
 اصلا ب او قطراتی که بفضل بصرم رایج مستعد آن بود که بتقیه نوع را مبداء شخص دیگر کرد و در مقعر رحم شوق یافت
 و قوت ماسکه بجا فطن آن قیام نمود و آء ثم جعلنا النطفة علقه فخلقنا العلقه مضغه فخلقنا المضغه
 عظاما فما فکسونا العظام لحکما بوساطة مایرات اجرام علوی از ابر برب انشاء خلقی دیگر رسان
 فبارک الله احسن الخالقین بحکام میقات وضع حمل و زمان نفاس فائزه نامون میمون انفاس از منضیق عدم فضی
 وجود آمد چون از جنیض رضاع بیفایع تیز رسید و لامل سجات و شامل شامت از حرکات و سکات او ظاهر بود مثل
 و الجواد عنه فراره شعس ابقنت ان جبال الشمس ندر کفی لما بصرت یخبط الابض البقوی
 روزی شخصی متنبی ابجرت خلافت آورده و بر دعوی باطل اصرار نمود و او را در عذبات عذاب کشیده بیاط سلطوت
 صریحی کرد و چون تعدیب خمری تقدیم یافت بعباح و عدیل و نه با طویل و آء نامون در شسته برادران موضوعی حاصل
 و موقفی نازل ایساده بود متنبی را گفت فاصبر کما صبر اولوا العزم من الرسل بیرون از سرعت و کما و فطنت و دعا
 و حکمت او متعجب شد و شفقت ابوت در حرکت آمد گفت صدق رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اذ قال
 اولادنا اکبادنا بعد از ان یوما قیوما محبت و تربیت و حق او مزیدی پذیرفت تا نامون در کل علوم بر اقران فایق شد
 و با داب و مراسم ملوکانه از فروستیت و میدان داری بر برادران غالب چون بیرون دعوت حق را اجابت کرد زبیده
 خواست که محمد امین پسرش در مسند خلافت قائم مقام باشد اما نرید و آرد و لا یكون الا ما اريد میان برادران بکرات
 محاربت رفت و در تاریخ و اولین کسیت آن احوال مشروح است چون محمد امین تقبل آمد و دعای خلافت او را ملائکه با
 من وافق نامینه نامینه امین گفتند زبیده نفساء سرد چون با و خزان از جگر جو شیده بر کشید و گفت
 ما اقدنی بهذا اليوم الا يوم فیایم باللجاج مع ابيها از نظم این حکایت و ترتیب این روایت حجاب نیست از
 محاذات ابصار مرتفع کرده که معاندت و لجاج در مختصات امور متعجب ناکامیها بزرگ و غالب معادات دشمنان سرک
 و تلفت بعد از وقوع قنات و حدوث نایبات زیادتی فنا و ریح خواهد بود و حسرت و ضحرت از عقب نوازل قضا قدر

مصنع مثل لبع السراب للصادي بل فايده ورج مثل بغداديان مع الحديث فاعزل كار مجد الملك وركب لخطه
 كه پرو آفتاب غنيت ايجاني بزوي فاو بشتم صفت از ثري بتر يا سيد بيت محنت بكدام فده بوست وى كان
 به از هزار خورشيد نشه عمان پرى وش زرين كرسيم عارض را بر كلب تازى تراو كه پيكير سوار كرده و خركاه جبل سرى
 بارگاه از اطلس شترى برا فرشت سبحان تشعشع كان الفنى لم يعر يومًا اذا الكنى ولتمك صغلو كما اذا
 ما تمولى ولتمك فى بوس اذ ابات لبله بناغى غزالا ساجى الحرف كالميت زدوزكارهين عالم پسنداده كه خوب و
 و بد و نيك بر كه رويدم درين صحيفه بنا سجا به خورشيد نگاهه سخنى خوش باب زرويم كه اسى بدولت ده روزه كه
 مباحش عره كه از تو بزرگتر ويدم درگاه او بكم المشرب العذب صورت از دوام گرفت صاحب ديوان عجار و هشت بر
 و امن ضمير و صغوه حال نشسته جيكى حضرت شافت پادشاه بازخواست فرمود كه چند سال در خدمت پدريكوه ما كوج
 داده و درين مدت كه سرى سلطنت بجلوس مبارك ما نرين و مانوس شد بر همان نسق تر منصب مالوف مقرر فرموديم و
 قامت اموال را در سخت قهر تو مسترد داشت امروز مجد الملك چنين تعزير مى كند اصاعت حقوق عاطفت پادشاه با زما و
 اقبال بر ارتكاب كفران نعمت چگونه جايز داشتى فالك المعصذب بالله ان لنعيم الملوك حقامن فابلها
 بال كفر ان الشوف متقاضيه ضمير صاحبى كه رهبر عقل كل و كاشف اسرار فلک و اطلاع اينج معيبيات بود
 كه تخليه و كذب خصم در معرض عتب و عتاب پادشاه موافق مصلحت و در تمام صواب نباشد و چهره خلاص دمناس اينج از روز
 صدق و اخلاص شايد نتوان كرد بيت بجانى كه سكت اندر آيه سخن پايست بجز پاك زبان كن بملقن مقن معاد
 و تايد مرشد عقل و توافق اسباب پايست در مقام خدمت فيسج اول وضع زبان كفت سزال دن و جان و جان و مان فدك
 جان مان بو شمع فان انال اشرك نعاك جاهلا فلانك نعى بعدها توجه الشكر و التعمير بنقش پادشاه روى زمين را چگون
 انكار توان كرد بيت من شكر چون كم كه به نعمت تو ام نعمت چگونه شكر كند بزبان خویش هر آينه در اين مدت
 خود و برادر و فرزندان از نعمت فائز حضرت ستديم و داوويم و خروويم و بروويم و بعضى از خدمت پادشاه ساوكان و جن
 و امر صرف كرد و وسطرى درجه صدقات عموم حلائق ثبات دولت روز افزون معين شده و آنچه امروز در سخت فقر
 از بضاعات و صنايع در ديار و اصطاع و خزانه و اسباب و خزانه اهلاك و مالكيت و دواب فضلا خوان انعام و غنم
 اياوى پادشاه است هر چگونه كه فرمان شو و هر وقت كه مصلحت باشد بهر كه اشارت ما فذ كرده و بر سبيل اثار اماره صاظر كرده
 تسليم رو و بهر چه در سبج حال توقف و تسويف جايز نشود و خود ما از نعم عمر مصلتى مقدر است و در ساغر و نذ كافي جزعه باقى
 بيت قبا میان بسته و معانه زبان كشاده و الاغى مكشوده كوج و هم و بند كى كنم شغص اذ انلت منك الود
 فالما هين و كل الذي فوق التراب تراب ان تو تراوان يترامك بدو اليك بعدو اين سخن مستمن س
 دارى نعمت و شامل بر شتر اهد صدق و نصاب و نذكر سوابق خدمت و حاجى بلو حق عشرت چون از زبان صاحب مباح بها
 لون

وصاف

اُسْمِعِ الْبَشَائِرَ رَسِيدِ نَسِيمِ عَنَايَتِ اَز قَمَبِ غَيْبِ دَر زِيْدِنِ اَمِّ وَخِيْطِ قَسْبِ اِلْبَسَاءِ رَسَاوَرِ شَكِيْدِنِ بَابِ عَجْوِ وَاعْمَا نَضِ
 عَجَابِ سَمْنِ عَنِي رَا از صَفْوِ خَا طَرِ فَرْمُو دُو اِدَا وَا لَطَافِ دَر حَقِ صَا حِبِ تَا زَهْ كَرُو يَنْدِ دَا يَكِيْتِ مَكْتِ نَجِيْشِ مَعْنِي شَعْرِ اِذَا مَا اَلْتِي
 مِنْ صِلِحِ لَكَ زِلَّةٌ فَكُلِّ اَنْتَ مَحْتَالًا اِلَيْهِ عُدْرًا كَارِيْتِ بَرِ زَبَانِ شَرَفِ فَرْمُو دُو دُو نَا بُو دُو كِنَا تَرَا
 بَشِيْدِمِ وَبَرِ قَدَمْتِ مَدَمْتِ اَبْقَارْفَتِ وَشَتْلِ مَعْمُو مَعْمُو دُو اَسْتَمَا اَمِّ بَا يَدِ كِهْ بَا سَقِيْدَا دَا زُو يِ اَشْحَا حِ صَدْرِ دُو لِ قُو يِ بَرِ عَقْمِ
 كُو حِ دِهِي صَا حِبِ بِكَلِمِ الْعَصْفُوْرِ وَدَسْمَهْ مِيْشِ عَقَا عَا طَفْتِ وَهَمَا يِ هِمْتِ پَا دُو شَا هْ پَا پَا دُو اَرِ سَجْدَهْ عَجُو بُو يْتِ كَرْتِي
 كَرُو يَنْدِ وَسَطُوْقَهْ صُوْرْتِ بَطُوْقِ مَسْتِ جَا نِي اَز حَضْرْتِ خَا نِي مَطُوْقِ كَسْتِ دَر عَا لِ رِ سِلِ رَا چُو نِ هُو اَدِي حَا مِ كِهْ اَرِ شَكَا يِ
 دَا مِ خَلَا صِ بَا يَدِ شَا هِيْنِ كِهْ اَرَا نُو حِ هُو اَبِ سُو يِ صِيْدَا نَقْضَا شِ كُنْدِ بَا طَرَا فِ مَالِكْتِ فَرَسَا وُ دُو كُو بِي نَجْمِ اَرِ زَهْرْتِ عُو لُفِ حَضْرْتِ
 پِيْشِ بَرَا دَرِشِ صَا حِبِ عِلَا هِ اَلدِيْنِ نُو شْتِ اُو خُو دَرِ جَا حِ غَرِيْمْتِ بُو دُو لِي صُوْبِ بِنْدِ كِي دَرِ جَوَابِ اِيْنِ دُو بِيْتِ مَسْجُو حِ كَرُو يَنْدِ
 شَعْرِ وَكَيْفَ تُوْتِرِ قَوْلِ الْوَشَا هِ فَذِيْنِكَ فِي عَرْضِكَ الْاَبْنَلِ وَاِنْ سِعَا بْتَهُمْ فِي عِلَا لِكَ كَضْرِبِ الْعَقَا رِبِ فِي جَنْدَلِ
 وَ اَز نَشَا تِ صَا حِبِيْ شَارْتِ نَا مَهْ اَتْفَا قِ اَقَا وُ مَفْتِيْحِ اَنْ مَرِيْنِ بِيْنِ اِيْهْ وَ مَقْصُوْمِ بِيْنِ بِيْتِ اَللّٰهْ قُو يِ يَعْ لُوْنِ عِمَا غَفْرَ لِي
 دَرِيْجِي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُوْبِيْنَ عِيْتِ اَمْرُو دُو سَجْدَهْ اَتْفَا فَا رِخِ دَلْمِ اَز دُشْمَنِ كَا نَزُو لِ كُنْتِ مَنِ جَرُو دُو تِ نِي سَجْدَهْ وَ بَعْدَا زِ شَرْحِ اَلطَافِ
 وَ عَطَا فِ پَا دُو شَا هِي وَ فَيْضِ اَلْعَا مِ نَا قَا حِي دَرِ مَطَا وِي اَنْ تَرَجْمَهْ اَلطَا فِ دَرِ بَارِ اِيْمَانِ كَا سِ كَا رِ بِيْنِ سِيَا قْتِ اِيْرَا كَرُو كِهْ رُو زِ بَا شَا
 تَا بُو اَرَا جَا رِ اَعْتِرَا عَا يَتِ اَلذِيْنِ جَوَابِ وَ خُوْرِ بَرِ تُو مَقْصُوْمِ وَ كَمَدَرِ مَانَدَهْ اَكُوْنِ اَز اِيْمَا نِ دَرِ حَضْرْتِ مَنِ مَسْتِ شُوْ بَا زَا خَا نِهْ رُو دُو شَا
 بَا وِلِ فَا رِخِ وَ سِيْنَهْ مَشِيْعِ دَسْتِ وَ پَا يِ اَز مَرِ شَا طِ حُوْشِ بَعُو اَلذِيْمَهْ زُو وَ بَغْفْتِ وَ دِيْرِ بَرِ خِيْرِ هَرِ چِيْنِهْ دَرِ عَا جَلِ حَا لِ مَعَا لِجِ عِيَا
 اِيْمَانِي ثُوْرَانِ مَادَهْ مَخَافِ صَا حِبِ رَا كُو نِي حَا صِلِ اَمِّ وَ اَرِ طِيْشِ وَ طِيْشِ خَلَا صِ بَا قَهْ مَبْضِ مَوْرُوْثِ وَ كَسْبِ مَسْتَقْرَرِ كَسْتِ
 اَتَا مَجْدِ الْمَلِكِ وَ رِيْعَا يَتِ مَحْمُوْدِ وَ قَصْدِ دُو دُو مَانِ اُوْرَا كِهْ مَرِجِبِ دَا وُ دُو اَمَانِ اَهْلَا مِيَا نِ بُو بَسْتَعْدِ بُو اَسْطَرِ شَرَفِ قُرْبَتِ اِيْمَانِ وَ
 اَشْرَا فِ مَالِكْتِ مَعْبُوْطِ اَشْرَا Fِ طَرَا Fِ عَا لَمِ شُدِ دَرِ تَا مَسْتِ نُو اَحِي وَ جَوَابِ بَرَا يِ رِ فَعِ مَحَا سَا Tِ اَسْتَدَا كِي سُوْرِ اَلثَقِيْلِ تُوْرَا
 نَسْبِ كَرُو دُو دُو كُو بَا Tِ Kِهْ اَز جُو يُو اِنِ حَضْرْتِ مَقْدَرِ كَسْتِ اَوَّلِ صَا حِبِ دِيُو اِنِ دَرِ طَرَفِ بِيْنِ وَ النَّبِيْرُ كَانِ مَقْرُوْبًا بِمِيْنِهْ
 نَشَانِ مِيْفَرْمُو دُو مَجْدِ الْمَلِكِ بَطَرَفِ بِيَا رِ مَشْرُفِ مَالِكْتِ بِلْ كَا سِي حِيْسَانِ رَقْمِ مِيْزُو كِهْ تَشْيِيْرَا هْ بِلْ كَا Sِي مَانَدَهْ حَذِ بَطْلَانِ
 بَرِ نَامِ وَ نَشَانِ صَا حِبِ مِيْ كِيْنَدِهْ لَا جَرِمِ اَسْتِخْفَا Fِ وَ اَسْتِخْفَا رِ سِيْمَا Bَا وُ دُو اَمَانِ كَرِيْمِ وَ خَا Zَانِ قَدِيْمِ مَسِيْحِ نَا كَامِي وَ مَسْتَدَعِي سُوْرِيْتِ دُو سْتِ
 وَ دُشْمَنِ Bَا شُدِ وَا يْنِ دُو بِيْتِي مَجْدِ الْمَلِكِ اَنْشَا كَرُو بِيْتِ دَرِ بُو جُو غَمِ تُو فُوْطَهْ خُو اَسْمِ خُوْرُوْنِ بَا عَزُو شُدْنِ Bَا كَهْرِي اُوْرُوْنِ
 خُصْصِي تُوْنِسِ تُو سِيْتِ خُو اَسْمِ كَرُوْنِ Bَا سَرِخِ كُنْمِ رُو يِ Bَا نِ يَا كَرُوْنِ صَا حِبِ دِيُو اِنِ رُوْ اَعْلِيَهْ وَ زِيَا مِ جَمِيْعِ اَلْفَصَا حِيَهْ
 سُوْحِ يَدِيَا يْنِ دُو بِيْتِ كَقَهْ بِيْتِ يَرِغُو چُوْرِ شَا هِ نَشَا يَدِ بَرُوْنِ Bِيْسِ خُصْمَهْ رُو زِ Kَا Rِ Bَا يَدِ خُوْرُوْنِ اِيْنِ Kَا Rِ Kِهْ پَا يِ دَرِ مِيَا Nِ
 دَا Rِي تُو اَسْمِ سَرِخِ كُنْمِ رُو يِ Bَا Nِ Bِيْمِ Kَرُوْنِ صَا حِبِ بَعُوْتِ نَفْسِ وَ سَجْدَتِ هِمْتِ اَز طَا زِمْتِ بِنْدِ كِي حَضْرْتِ مَتَعَا Rِي
 نِيْشُدِ دَا مَارَاتِ عَجْرِ وَ اَفْعَالِ هَكَرِ چُو مَوْضِعِ وَ مَوْضِعِ اَنْ Bُو دَا Zُو يِ اَكِهْ شَعْرِ وَ تَجَلْدِي لِلشَّامِيْنِ اَنْ يَهْمُ اِرْتِي

لَرَبِّ الدَّهْرِ لاَ انْضَعُ بخود راه نمید و حکایت کرد که روزی صاحب اختیار فرمود تا در پای تخت با محمد الملک در باب
سخنی که بسمع اشرف رسانیده بود مواجهه کند علی الرسم برود و مقابل یکدیگر زانو زده پادشاه اشارت فرمود که صاحب فرزند از
وی را نوزندش من کان فوق محل الشمس منزلة قلبس بر عهد شی و لا یضع در حضور دشمن معانده از دست ساقی بی غنا
پادشاه آن جام ناخوش کواراوشید و معنی این سخنان را که انفع من برود الشراب و انفع من برود الشباب است
کار می بست مؤلفه و هی الواضع امان من التقاطع و التماق امان من التفروق و التغافل عن بعض
الأمور تغافل و التناعس فی بعضها تکالیف همچنین تفسیر کرد که در اثنای طومنی مجلس نیش چون عرشه
غم فرسای و شراب نیش چون آتش آب حیات جان افزای بیت خروشیدن چکت و آوازهای دل می پرستان برده
زجای صاحب ت نوبت ایمازا کاسه گرفت و استقبال آن اعراض نبت در کت رابع از غایت جلالت و نفع ثبات
معاوی سازانورده عرض کاس کرد پادشاه از لوم که نص مرمت آن در کتاب مجید تحقق هست بسر کار داور آنکه داد زمین
بوسیده التمام کرد بعد از آن ایمان آن جام نوشیده جمع ایماقازا فرمود که سکت متجدد و بست هر چند از او قبول
کاس اعراض فرمودیم اقبال بران زیادت نمود مع هذا در خاطر بود که اگر آن که رار و کند همس بر این کار و دیده اورا
از صدقه همچون که بر دوشمی صاحب با وجود این مقدمات و آثار شکر ایمانی بر بصارت مشابرت میمود و با مکابرت
فلک سله معاندت می فرود و همت نامی او با و از بلند از گفته کتاب میخواند چنانکه صدای آن در هم کردن می افتاد و شعر
بغیر الناس لعب الدهر طرا و لیس مغیری أحداث دهر فمأجت الولی یسر قلبی و ما بغض العدی و هم صدی
و لا النسب الشقی یزین لیا و لا الکرب الکریم یسین امی فسائر زرع عندی زخا و کل غنی لدی شبه فقیر
چون طلال بیح الاول سته ثابین و ستمانه بر سبط جبین کرد و نماند ابروی مقوس و لدار مشانیده کرد و صاحب علاء الدین
از بغداد بر سید و بشرف مشول ابرکاه آسمان شکوه تشریف جست از عرض عراضه و ترتیب طومنی و کشمش فارغ شده خزان
ز که مصحوب بود تسلیم کرد و در عقب بعثت توفیر اموال اعمال خزان و دیگر بعضی پوست بی نمره حساب و با فساد کار مشتغل و
نایزه طمع ایمانی با و دروغ ایشان مضطرم و مشتغل از تمامت ممالک خراسان و شیراز و کرمان و عراقین و روم و دیگر
دو بار بکر و موصل و میا فارقین و شاه سعاد و کار آمده بودند و سیلاب خون و خطر و هول و قروح و ناز و نسا جاری شده
ملوک و اصحاب مناسب بتقیج صورت و مناصبت میان بسته و زبان کشاوه بدین بیت شعر سیخا ذاد عنک الباس
حلم و غنی فیہ منفعه رشاد و ذکر بعضی از آن احوال در موضع خود مفهوم مطالعان کرد و پادشاه محمد الملک
بنازکی عرض داشت که مدت دو اوده سال است تا اعمال عراق عرب و خورستان و مضافات آن بر سبیل ضمان صاحب
علاء الدین را مقرر و مقوض فرموده اند هر سال بیت تومان زر توفیر بر داشته و بار دیگر اموال اندوخته در زیر زمین دفین ساخته
فی کل جاره هو الکریمین بعضی از ثقاته و نواب که مشمول ایادی و مرپوب حوافر صاحبی بودند و از بر دفع خصایم
شاه

بغیر کم

داشته بود

تعیین کرده و تمهید معین داشته عصابه و قات بر حین کفر این بستند و نابوده تصدیق خصم مقری کرد شیخ لبس الصدیق
الذی انزل صاحبہ ابدی الذی کان من اسراره کما وازره و لا تلبسوا الحق بالباطل و تکفوا الحق و لکنم نکلون
من غیر کشت کونی ابو الفرج بند و از زبان آن صاحبان تمیز پس درین معنی منظم کرده شد شیخ الارب مؤکلا
غزنی من عهدیه بمن علیه صاحبی بمنه اکابد منه ضد ما استخمه فاصدق فی و قدی له و بیان
هو عجبت لاخلای اللثام کانهم عن الکرم المعجون فی شمی هتوا حقیقت و الحق لا یخفی علی کل تجار تقدیرا که مبلغ بود
باسم توفیر حاصل شده باشد زوائد اخراجات و توقعات پادشاه زادگان و خوارین و امر او مصلحتان و بچیان نازک و
رسم تدوین سفات پادشاه که از لوازم تصدی اشغال خیر و زاید مقاطعات اموال دیوانی باشد علی الخصوص در چنان مکتب
چنان صاحبی از روی قیاس توان دانست که اضعافا مضاعفه خواهد و منکسات مال بقایا و اعمال غیر مرتجی الحصول که سر حمله آن
در جرایم کتبه در آید و بقصد کت پیوند و همین سبیل معلوم رای اگر متاقلان باشد و با وضوح این دلایل در سال مقدم
باسم توفیر اموال تمام بخرازم رسانیده بود و در از او بجزید عوطف خصاص یا قه چون در ایحال مضایقت کت سکری و شایسته
رنامه بانه جوی معاینه دید و کار و شایسته رواجی زیادت از قیمت مثل داشته بود اختیار بخوردل و شرا بر سر و خاطر
و متجمل دولت آغاز عمارت نماز کرده و نعمت جوشی کار هر پنج دایمی فرود گرفته اندیشه کرد که المال عرض زائل و ظل
مائل و سحابه صیف نقتشع و زوزة طیف منسج بی آنکه بحکمت و مجادلت او دان و معارضه و معابله حده
مستقر شوم و سلامت عرض سلیم را توفیرات نابوده قبول کردن توفیری نام باشد و فاضل و جومات را در این وجه تعیین
کرد اندین کفایتی بنام چه در آن یکدو سال بواسطه کثرت احالات و نازکی جوانب مبالغه و جوه از مستقر صامت و خاصه رسانیده
بود سبب استرفاه خاطر رعایا و تخفیف اعمال و اعمال و چون جسیج خزانه مال بود در جواب عذر هست و نیست و عرض حساب
و سیاق و جمیع و فذک موقعی نمی یافت آنرا نیز بقدر توان می بایست ساخت و دل از اندیشه پرداخت جماعت هند
با خود گفتند اگر جوه فاضل را بر کار این توفیرت نه بروی ثقل نشیند پیش شاه بر رخ رفته تقریر پیا ده دیگر فروراندند
و منصوبه بر ساقت که در شورش سه و شین و ستانه چون بعد از مضافات بر سبیل امانت در ایهام داشت جمعی از
امرا کتبه استرفاع و استراک محاسبات کرده و دست و پنجه تومان باقی کشیدند و تا غایت از آن وجوه چیزی بخزان
رسانیده و آن مال بعینا متوجه است و باقی و لا ینفع لیهن فی الزمان راستی هم در آن تاریخ برای پادشاه که جای
طلایع غیب و ناموس ممالک اسرار است کشف کشت که بقایا و تعلق بمشرفان نواحی دار و استیفا و آن از دایره مملکت
بیرونست و اگر ازین نوع خطابی رود جز خرابی اعمال و تفرقه رعایا فایده صورت نبند و از سران در کت و کار نماند
بار نامه در نوشت و صاحب علاء الدین انوختما فرموده بمعاودت با سر حکومت التجار بیع داد مصرع قه چکنی
سخن دوازدهم است از دهن و شاه در دهن پادشاه حکایت کالتش فی الیوم شده بود در عالم کت چون واردی از

در این پرده تصاف و ظهور خود آمد اسباب آن سلسله وار دست در یکدیگر کرده و حسن تدبیر عقلا در آن معرض جهان نسبت داشته
 باشد که شعله آتش بانی پوشند و با کوه الوند بقوت بازو کوشند و در یار ابا بنیاشتن تخویف کنند و آفتاب و ماه را با ستیزه‌آل
 و عید نمایند و یکبار باعث کفر و محرت اصلی برین مقدمات استیلاج لشکر منصور بود بحال چه در ایحال از حد و دمه خبر رسید
 که الفی و اشقر سفقور شعری ججفل ستر العون غباز و کائنات یصنن بالاذان غرم مکا و حث را با ایلخان عالم تقسیم داده اند
 و شاهزاده همگونی را چنانکه ذکر آن تقدیم یافت با سگری چهار نامزد ایشان میفرمود و مثل آن بطرف بلاد شرقی نزد کیت پادشاه
 زاده ارغون روان میگرد و از حد و دور بند با کوه سلوک طریق احتیاط را استمدادی نموده بودند و آن نیز علاوه شواغل
 و درین میان راهات نصرت پیکر بر غرم توجه بشاه بغداد و براه اربیل و موصل نهضت میکرد و صاحب علاء الدین با حجه پیر
 یامات و تدبیر ساریات از پیش بفرستاد پادشاه در آن حوالی چند روزی سبب تفرج طرد و مصطاد بر کناره دیهی که از آن
 دیر سیر کویذ از عمل رجب استام نزول فرمود و لشکر بر عادت معمول نرگه کرد و چون کلهها و انواع و جوش با جروش و جوش
 در حلقه جمع شدند و بر ایشان مدار نرگه گت آمد ایلخان بنفس خود با چند خواص و ایاقان در راند و روان بهرام جور بران
 تا متن و صد انداختن آفرین میکرد و عیت سوارش زحیرت وحشی و بان کشا و شه چون زبان خنجر کرده میرانش
 چون در اسد رسیدی چون سبذ سان کش از ضربت الف سان کردی چوسین و دیش تشریف ضربت او انواع و جوش
 تعلیم سکر ادوی هنگام انفکاش در یک لحظه شیران شکاری صحرانی را از جوش بر پا افتد و موازی کوه بر هم انداختند
 از کار صید فارغ گشته غره رجب براه بنجار عازم بغداد شد مجد الملک در راه هسم در روز انفصال صاحب علاء الدین
 حکایت بقایا باز یاد ایلخان و او فکف اذ کوه اذ لست انشاء طایفه از امر ابرعقب صاحب علاء الدین برای بحث و استخفاف
 و کشف و استقصا و استخلاص مدعی چون برق از منبع روان کرد سید بصاحب رسیدند و فرمان بشنایند و نهست که آن قصه
 نمودار کردش فلک است و کار ایام و لیلی بی فتور جز بیعید امان و تقرب آجال رجال نیست بقضا رضا داده و جز این خود چاره
 نیست مصاحب ایشان بیداد شد و کافه خلق را از آن عاود بر حرج فریاد او را در سکن بالوف موقوف داشتند با قول آنچه در
 سخن تصرف و هشت از زر تا از زیر و از ناض صرف تا صفر از جبات لالی مانند زواهر سعود مستلکی تا زوایل خمرات و مجال
 حال از فرس عبقریات بار یا تا حصر بی حصر و بار یا از توالد و طوارف تا خاسکس با طرایف از اوانی مذہبات و کلمات تا شای
 اثاث از طاقات اثواب تا لطافات ابواب از جواری خیرات حسان دور از چشم بدحسان تا علان بیت التور و
 و از بیت التوبه بوق و طبل از صاهل و ناهق مردود و لایق از افراس و بغال رخص و غال باقه و جل جدی و جل بیت هر که
 دارد نظر بجدی و حل از خاست چو کا و کرد و نهست چون غرض صیانت جوهر عرض بود و غرض درسته عرض حاضر
 آورد و پشت پای لا بارک الله بعد العرض الی ز سر بمت عالی چون کار از دست رفته بود بر معنیات نفیس و خیس
 زو عین منقود و اثر منقود شد و بصایع سرب صایع و مال پای مال و اطلاق موجب احوال تفصیل بصاحات و وثایق

قروضات و جراید اطلاق موروث و کتب در بلاد عجم و عرب بسید لایله الا الله تعویل صیت لوح مملکت راز چرخ
 اسم شی بران صادق بودیشو مثل مابقی له فدعیمله و ما اراد الدهر فیه فدعیمله فصصصص
 ضاعت و کمنه خلقت و کمنه فضت و کمنه ذهب و کمنه چانه در سایل سید الاخوان از است آن
 صاحب قران شرح آن ستونی آمده است و اگر جبار از جهان خود همین یکت عیب بودی که نعمت و راحت او بعد از آن
 در طلب و تعب صرف میرود بقای و ثباتی ندارد و واجب نمودی که مرد عاقل دل بران نهادی و از برای تحصیل بی حاصل آن
 چندین درخت و پوی و جستوی نیغادی شعش علی انها الایام شتی صرونها نذل عزیزا و تعز ذلیلا
 در حال اثبات این ذکر یکی از حاضران این دو بیت از کف سعید شیرازی رحمه الله علیه بر خواند بیت که خردمند
 اجلاف جهانی بسیند تا دل خویش نیاز او در هم نشود سکت بدو هر که کانه زرین بخت قیمت سکت نیز آید
 و زر کم نشود ترجمه آن را این دو بیت رسم آمد حد و اجد و الفاظ بالفاظ شعش ان نال ندمن الا نذل فقصة
 حاشی که آن بنیب النفس بالصحیر فالبر من حجاز صار منکسر افا البربر و ما نزلاد فی حجاز تو از این اخبار موخس برادرش
 صاحب دیوان که ملازم بندگی رکاب اعلی بود و به بخت و تالی نذید اجازت خواسته بجد او آمد و سبب آنکه نواثر معاظمت
 و عواصف قهر ایمانی سکونی در کوفی پذیرد مبالغت و جهاد در تحصیل مال و ترویج وجوایات بر اصناف اعاری می نمود از خانه
 خاصه خود و فرزندان جا هر در مضاعف و ادالی زرد نقره آنچه بود سیردن آورد و از ثواب و دکلا بر سیل بقراض حسب
 استطاعت نقد و جنسی بست و بلان مصاف کردید جمع اعاری از نقد و اجناس آنچه لاق عرض دستند حل کرده در منزل
 و جیل بندگی سر بر رفع کردند چون پادشاه را اصناف آن متوقع بود و آن بمقدار عشره مشاعر مبلغ مستور بر نمی آید هیچ موقع
 یافت و عرض حال صاحب دیوان نیز بوجهی رفت که بهما و میل موسوم شد و خلاصه مساعدت و مراقبت او از مال
 خاصه مستزم سخط ایمان کشت قضا کار کرد و بودی بود و تکاپوی سودن است وقتی این قطعه اتفاق افتاده بود لمؤلفه
 سپرد قسمت عدلش کرد که تا هستم بهالها و دم غم خوشی بهما بصاعتم بنزد فضل و حکمت چه سود که مایه هست زیانم
 ازین بصاعتم بنوی کسب تن اسانی که ممکن نیست بباد شد به سعیم زهی اصاعتمها برای آنکه فلک داردم چوبی بنه
 کجا کسی که کند پیش او شعاعتمها زمستد همه کامی در ربع داشته اند بر سبغه دون داده استماعتمها و بعد معرفتی
 دبدن الدهور اذن عصبت نفیو جدالین اطاعتمها بر ربع شد که طعنا چاریر غوجی با طایفه معادبان اولئک
 الذین حطت اعماهم و کان مصر و فابا خلال قواعد الجلال اما لهم بجد او آمد نذوبنوی مواخذت و معاتب
 آغاز نهادن از آشنای و بیگانه و اهل حیران و طایفه خانه کیفیت کنوز دین و وجه همین که در خارج همین نام است سکت
 کردن گرفت کثره بعد اولی بر باط و خانقاهی که مستعد او و دفن اعزّه اولاد و عشار بود فرستند و مبالغت
 تمام در پیش و نفس هم و کنس بقدم رسانید و چون بیج در همه نبود همه بیج نیافتند عاقبت او از خانه مالوف که تنس

تعا جرنومه

غزو دولت و نامن و فودراحت و غیر سنال بخت و مغرس اقبال و حشمت بودی نقل کرده که درونی را که سرگردان کردان فرمود
 آورد و قاف کردن کسان کیمی بطوق نغمه و ایادی او مطوق بود از داخل دل در غل ذل کشیدند و دوستی که از سر بر دوستی گوش رو کار را
 بشفقت مشف ساختی بسلسله تنه یه سوار صفت مسور کرد و سپید و دیده فضل و معالی خوانا به می بارید و زبان عقل برزنده
 عویل می سرسب شعش الدهر خطانی بعد النساء و کم سنقنن فی اذان الكفله در حال که تحریر این ذکر شغال و شست
 قلم بر صفحه این اوراق نخواست شعش ائی شرب صفا بلا کدر ائی خلی و فابلا خلیل دهر با حین مال مقبلا
 منله لم یکن بلا ملل و اذ اذ بنائنا سخطا سخطه صوب ساصب هطل لا یری منه وجهه مان
 کل نذب سمیدع بطل و اکفی فی جمع مطلبه کل نذل مولج و جل لا یبق بالزمان اذ معنا بلع بزدا
 الحدوث بالدغل کرچه بر اعضا ظاهر بود بهوم محسوس میشد و رسوم ناشی و قرار از دیار دل شوریده و از مطوس و از سه جزوی از
 وجود او از شعش و لو ان مایب بالجمبال هدها و بالنار اطفاه و بالماء لم یجری و بالخلق لم یخلق و بالارض لم یکن
 و بالشمس لم یطلع و بالبدن لم یسیر می آمد اما سلطان مملکت جوارح بر سر ریبات مطمئن میبکن بود و مساحت خاطر با بد و صبر
 علیه نصر و مرجب نعم الاجر است مشون قال الله تعالی انما یوفی الصابرون اجرهم بغير حساب و فی الامثال
 من طلب الرئاسة صبر علی مضض السبلة از سخنان علی بن حسین رضی الله عنهما روایت است احتمال الصبر عند النزال
 اسلم من اطفالها بالمشقة شعش و لبس الفنی من حجر الخطب صبره و لکنه من حار فی صبره الخطب از زبان
 دران نامرادی مثل میردیر معازی شعش و ما ظلان اشرف قبناه با حمل للتواب من فوادی بیت
 کجاست ام مصلحت خویش بود که بکشد اگر زنده کند او داند و چون نظر ارباب اغراض نه بر مجرد خسران مالی بود ایچی را با خود و با کوشش
 و حکومت ملک بعد از او روی تعقل کرده و قید جدید برداشته و در عوض آن دو شاخ محبوب از عدا و دشاج در کردن او انداخته
 مانند عروسی سرد و بالا معانقه و معانقه را هر دو دوست در کردن آن سر فرار حاصل کرد و دران بنده باز فرستاده از کفنه رسمی
 میا بوری بزبان چوین خود اظا کردن گرفت بیت دست من دل شکسته کیشب روز انکار که خوم هست در کردن کبر این قطع
 در ایحال پیش بر او فرستاد شعش استمع فذالك النفوس قول فنی فدا و ردوه سوار د الخطر اشکوا الی ربنا
 و منعمنا جور زمان یحیی بالعبیر کان منائی عناق هبغناو کالبان ما البان کان من وطری
 اعادی برین مرهله و قوف یافتند با یکدیگر گفتند اگر اوقات عرضی بودی طبع او در حسین عالی که از بقا و ارتقا بر وجه خلاص است
 چگونه بتلیق معانی انس شدی یا بنظم و شرموات کردی و قوت ذاتی چندین معانات شداید و معاسات مسکاید که که از صدها
 کاطسیم نذروه الرياح و الهیزیم بتلوه الرياح کرده و فامودی آن نادان در غلط جل و عدم عقل سرشته معر
 کم کرده بودند بیت کار و یا که تو سوار کرمی بر خود که تو بر خوشین آسان کنی آسان کرده و آء القلب الرضاء بالقضا
 و اسنهن الموت بهن علیک شعش لئن اشمس الحساد صر فی ورحلتی فما صر فواضلی و ما از محل المجد

مقام و تر حال و قبض و بسط کذا عاده الدنيا و اخلاقها الكذبى از مستغان اورا انبشاره و شاهه جنب رکود در جواب این
 بیت چون آب زلال و بحر حلال و کرمه اجاب باغج و دلال نبوتش شعر و مبت العدى ان لا الین نذلا لصر و اللیا
 ان ذ العیب و کف ابالی بالخطوب و انما علی من الواقی الحفیظ رقیب و اورا در سابق این احوال بل انسان
 این احوال شارحان نوارت بعضی از این در تسلیم الاخوان ثبت بعضی بر لوح حافظه لغا و او با و هر مسطور این قصیده را شعر
 لکن نظر الزمان الیک شزرا فلانک ضیقاً من ذا الصدر زیادت از بهت و تن از فحول شعرا و فضلا و شیح کرده تعبیراً
 ایام بوس و اوقات نوس نجهت صاحبی برود از اجماع شیح قاضی غریب الدین البیرونی بسندیه فرمود و الموثق هذا
 شکر الله العرف شکرًا فجازانی به فرحاً و بشرًا و سوف یجئ بشرى بعد بشرى لکن نظر الزمان الیک شزرا
 فلانک ضیقاً من ذا الصدر و لا یخرج لحادثه اللججی فلفظ الله لیس بزول عنی انجی فانیبت بقلب مطین
 و کن بالله ذائقه فانی اری الله فی ذا الامر سراً لقد جرت احداث اللیالی فلست اخاف من رشق
 التبال و لیس الهم یحظر لی بیالی زمانی ان زمانی لا ابالی فقد مار سنه عشر او عشرًا علام تراه
 بر شقی سها ما انحسب ان یكون له طعاما و کف آراه یحفر لی ذماما و قد عاشت به سنین عامًا
 و انی ذقت حلوًا و مرًا فهمت طباعه هجرًا و وصلًا و زرت خطوبه فرعًا و اصلًا و منذ نشأت
 حتی صیرت کهلًا سلتک فجاهه حزنا و سهلاً و خضت غماره مدًا و جزرًا فکرمع المعالی غیر عالی
 و بدله و ضالا بانفصال و کرم لیبیه اطع فی محال رایت الدهر لا یبقی بحال بربک الوجه ثم
 بربک ظهرا فمن مثلی علی العلماء حامی فادركها و لم یحش الحما ما توخت الثناء و عفت ذاما
 ترانی ثابنا جاشا اذامه جوش الحاد ثاب عزم من امرًا فاقهرها بصبری و العطايا و اجعل جنی
 صبرا و رابا اذاما فابلتنی بالزبا و حین مفویات اللنا با و اریهن العوی خوفا و ذعرا فقم و انظر
 عقیب الکسر جبری فلست یحافل بصروف دهری و سوف یشیع فی الافاق نصری اذ اطارتها
 یجود صبری من المولی فاکرمهن کسر حلا التجرب عن عینی عماها فادركت الامور عنهنها فلاح
 فلاح نفسی اذ مناهها جود لم نروها اذ راها ثابانی العزائم ثم صبرا ساظهر للمولی بها سرورا
 و اغلی المکر مات بها مهورا لانی لم ازل جلدًا صورا فان شاهدت فی غری فی ثورا جطک غریقی للصیر زرا
 یعنی لم یبع للقلب سکا فخذ حقا و دع من قال افکا فانی قد عرکت الدهر عرکا اذ اذکت جبال الصبر کما
 ترک منی فوادا مستغرا معینی فی اموری صون سرری و لطف توصلی و دق فکری و لیس بضایع الامر صد
 سوا عندنا و مالک دهری فکر خلا و اما شئت خمرًا فاقسم بالمنزل المثنانی و من سوی حکمیه بنانی
 و من ضمن المطالب و الامانی ترانی لا یغیر فی زمانی اذاما سانی من جت سراً و ذکر فی الحافل حسن ذکر

توصلی
نوی